

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גרוסמן	שם פרטי: סילביה
------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: לבוביץ		בלועזית Lebovits	שם נעורים: Lebovits
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: סילביה		בלועזית Sylvia	מין: ז / נ תאריך לידה: 03.05.1925
מקום לידה (ישוב, מחוז): אושחורוד		בלועזית Uzshorod	ארץ לידה: צ'כוסלובקיה
שם פרטי של האב: ברנרד		שם פרטי ושם נעורים של האם: ליאונה	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): גרוסמן גיורי		שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): אושחורוד		בלועזית Uzschorod	ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:		מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה: בית"ר
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): אושחורוד, ברטיסלבה, בודפשט.			
האם היית בגטאות? אילו ומתי? גטו בודפשט 18.1.1945-24.12.1944			
האם היית במחנות? אילו ומתי?			
מקום השחרור: בודפשט		תאריך השחרור: 18.01.1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? בודפשט		לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: בודפשט ופריז		שנת העליה: 1949	שם האנייה: (אם עלה בדרך הים) עצמאות

אנא ספרי/י על קורותיך לפני ובזמן המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

למדתי בגן באושחורוד, לאחר מכן למדתי בבית ספר בברטיסלבה כיתות א'-ה' וחצי שנה בגימנסיום. בבודפשט נאלצתי להפסיק את לימודיי בגלל הכסף. לקחו את אבא שלי לגטו לעבודות כפיה. בגיל 13 התחלתי ללמוד ספרות כדי לפרנס את המשפחה. נאלצתי לפרנס ארבעה אנשים-אמא, אחות, סבתא ואותי. אני הייתי הכי גדולה במשפחה. אבא שלי נשלח למחנה ריכוז בשנת 1945 בערך. אני עבדתי בספרות בבודפשט במהלך כל המלחמה. היינו בבית מוגן של שוויצריה. אחי היה בצופים עם עוד ילדים ונלקח יחד איתם ע"י הצלב השחור. היה ארגון ציוני בית"ר שניסה לעזור ליהודים באמצעות מסמכים מזויפים וניסה לעזור ליהודים לעלות לארץ.

בערך בגיל 18 הייתי בגטו, היו איתי רק ילדים. שמרתי עליהם ועבדתי בניקיון. שמענו תותחים ומטוסים כל הזמן. פעם אחת הלכתי לנקות חנות, היה לי המפתח. וילד אחד לקח לי את המפתח, אמר שהוא רוצה לנקות את החנות. הוא הלך ונורה בכניסה לחנות, כך ניצלו חיי.

בגטו זרקו עלינו פגז שהתפוצץ והרג כמה ילדים. לאחר מכן המשטרה אספה אותי יחד עם אנשים אחרים. עמדתי בשורה של ארבעה אנשים. עשיתי את עצמי קושרת את השרוכים וברחתי והסתתרתי. השוטרים שאלו את אמא שלי לאן ברחתי. היא נתנה להם כסף.

הייתי בורחת מהגטו, מורידה את הטלאי הצהוב והולכת לעבוד במספרה. יום אחד חייל מהוורמאכט ראה אותי ורצה לצאת איתי. היה איתו ידיד שעמד מעבר לכביש למקרה שאנסה לברוח. הרגשתי לכודה וניסיתי לברוח. החייל שאל אותי אם יש לי חברות, אמרתי לו שכן. בחרתי בכוונה בית חשוך כי ידעתי שאם אדפוק לא יענו לי. אמרתי לו שאם לא אחזור הביתה ידאגו לי. הלכתי לבית השוויצרי שבו התגוררה דודה שלי. היא ראתה אותי עם הגרמנים והבינה את המצב. היא אמרה שאולי עדיף שיחזרו יום למחרת כי היא לא מרגישה טוב. יום למחרת לא חזרתי לעבודה כי פחדתי מהחייל הגרמני. אחר כך קיבלתי ממנו חבילה עם מכתב "אני יודע שאת יהודיה ואין לך מה לאכול. קחי את החבילה הזו". לא חזרתי יותר לעבוד במספרה.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

לפני שהגעתי לארץ הייתה לי ויזה לוונצואלה אבל לא לקחתי אותה. החלטתי שאני רוצה לעלות לארץ.

כשהגעתי לחיפה עבדתי כספרית.

יש לי 2 ילדים, בן ובת, ו5 נכדים.